

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISESTA YKSITTÄISTAPAUKSESSA Eastern Light Finland I Oy:n tietoliikennekaapelin rakentaminen Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä, liittyen Hamina-Vihula merikaapelihankkeeseen

HANKE

Eastern Light -merikaapeli välillä Hamina–Vihula (Viro)

HANKKEESTA VASTAAVA

Eastern Light Finland I Oy, Vattuniemenranta 2, 00210 Helsinki, Suomi

ASIAN VIREILLETULO

Eastern Light Finland I Oy on 14.9.2023 pyytänyt Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus) päätöstä, edellyttääkö yhtiön suunnittelema kuituoptinen merenalainen kaapelihanke Haminasta Vihulaan Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely).

Hankkeesta vastaava on toimittanut ELY-keskukselle YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta 14.9.2023 ja täydentänyt niitä 9.10.2023.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

Hankkeen kuvaus ja sijainti

Eastern Light Finland I Oy:n tarkoituksena on rakentaa merenalainen kuituoptinen tietoliikennekaapeli Suomenlahden poikki Haminasta Vihulaan, Viroon, vuonna 2025.

Hanke on osa Eastern Light AB:n ”Baltic Ring” -projektia, jonka tarkoituksena on rakentaa kuituoptinen merikaapelijärjestelmä Itämeren alueelle. Hankkeen tarkoituksena on kehittää kansainvälinen pitkämatkainen musta kuitu -kaapeliverkosto Itämeren alueen keskeisten datakeskusten sekä solmukohtien välille.

Suunniteltu noin 127 kilometrin pituinen kaapelireitti kulkee Suomen ja Viron aluevesien ja talousvyöhykkeiden läpi Haminasta Vihulaan. Noin 83 km kaapelireitistä kulkee Suomen vesillä ja noin 44 km Viron vesillä.

Kaapelin tiedot

Hankkeessa käytetään ns. musta kuitu kaapelia, jonka läpimitta on 27 mm. Kaapelissa ei ole sähkövirtaa, eikä se sisällä ympäristölle haitallisia aineita.

Kaapelin asentaminen

Merikaapelin lasku on tarkoitus suorittaa kaapelinlaskualuksella, joka käyttää tehokasta dynaamista asemointia (Dynamic Positioning, DP) ja siihen integroitua paikannusjärjestelmää, jolloin se ei tarvitse ankkureita.

Merikaapeli on suunniteltu laskettavan kokonaisuudessaan Suomen aluevesillä ns. "free-lay" -tekniikalla eli vapaalla laskulla. Sen sijaan, että kaapelille aurattaisiin käytävä merenpohjaan, se ainoastaan lasketaan kaapelinlaskualukselta suunniteltua reittiä pitkin. Kaapeli uppoaa nopeasti painonsa ansiosta merenpohjan sedimentteihin. Laskettaessa kaapeli vapaasti merenpohjaan ei tarvita mitään vedenalaisia laitteita ja vaikutus ympäristöön jää minimaaliseksi. Asennustarkkuus on todellisuudessa noin +/- 10 metriä kun vesisyvyys on alle 100 metriä, mutta joissakin reitin kohdissa pieni poikkeaminen suunnitellusta asennuskohdasta voi olla tarpeen esimerkiksi merenpohjan epätasaisuuden vuoksi.

Kaapelinlaskualus asentaa päivässä noin 30 kilometriä kaapelia vapaalla laskutavalla. Näiden töiden aikana ulkopuolisia aluksia pyydetään turvallisuussyistä noudattamaan kaapelinlaskualuksen ympärillä olevaa suoja-aluetta, joka on suuruusluokaltaan noin 0,5 merimailia, koska kaapelinlaskualuksen ohjattavuus on rajoittunut. Arvioitu kokonaisaika merikaapelin laskemiselle Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä on noin 4–5 päivää.

Jos tutkimusten tuloksena havaitaan hylkyjä tai ammuksia, otetaan nämä huomioon asennustöissä ja ensisijaisena tavoitteena on kiertää nämä kohteet.

Rantautumiskohdissa Haminassa ja Vihulassa alueelle asennetaan vedenalaisen suuntaporauksen avulla kaapelinsuojaputket, joiden avulla kaapeli johdetaan rantakaivoon. Suojaputket ulottuvat vedenpinnan alapuolelle ja ne suojaavat kaapelia ulkoisilta vaurioilta ja säilyttävät merenpohjan koskemattomana. Näin ollen ranta-alueilla ei tarvita erillisiä kaivuutöitä ja merikaapeli pysyy rannan läheisyydessä useita metrejä merenpohjan alapuolella.

Kaapelin käyttö, huolto ja poistaminen käytöstä

Kaapelijärjestelmän käyttöikä on yli 30 vuotta ja koko sen elinkaaren ajan Hankkeesta vastaava vastaa kaikesta käytöstä, huollosta ja vikojen korjaamisesta kaapelijärjestelmässä. Lähtökohtaisesti merikaapeli ei edellytä säännöllistä huoltoa. Mahdolliset kaapeliin syntyvät viat johtuvat pääsääntöisesti alusten aiheuttamista mekaanisista, ankkureilla aiheutetuista vioista. Kaapelin tarvitsemat tarkistukset ja mahdolliset viat havaitaan optisen tarkkailujärjestelmän kautta, jolloin vian hyvin tarkka sijainti pystytään määrittämään signaalin kulkunopeuden perusteella. Korjauksista vastaa yritys, joka on erikoistunut kaapelirikkoihin. Asennusalue nostaa kaapelia vain paikallisesti merenpohjasta. Korjauksen jälkeen kaapeli lasketaan jälleen takaisin merenpohjaan.

Merikaapelin mahdollinen poistaminen käytöstä sen elinkaaren loputtua toteutetaan poistoajankohdan lakien edellyttämällä tavalla. Käytöstä poistamisen yhteydessä kaapeli tullaan nostamaan ylös ja sen materiaalit kierrätetään. Kaapelin nosto voidaan suorittaa siihen erikoistuneella aluksella, jossa kaapeli paloitellaan kuljettamista helpottaviin paloihin. Noston nopeus voi olla jopa 1,5–2 km tunnissa.

HANKKEESTA VASTAAVAN ARVIO YMPÄRISTÖVAIKUTUKSISTA JA ESITYS NIIDEN LIEVENTÄMISTOIMISTA

Hankkeesta vastaava katsoo, että hankkeen vaikutukset ovat laadultaan ja laajuudeltaan siinä määrin vähäisiä, etteivät ne itsenäisesti tai yhdessäkään arvioituna täytä YVA-tarpeen tapauskohtaiselle arvioinnille asetettuja kriteerejä.

Vaikutukset meriympäristön tilaan ja merenhoidon tavoitteisiin

Kaapelin laskeminen merialueilla voi teoriassa aiheuttaa merenpohjaan fyysisiä vaikutuksia, kuten pohjan eroosiota ja peittymistä, liettymistä ja veden samentumista. Merikaapeli on suunniteltu laskettavan vapaasti merenpohjaan. Pehmeillä pohjilla kaapeli uppoaa painonsa vuoksi sedimenttiin varsin nopeasti, minkä seurauksena pohjaolosuhteisiin ja vedenlaatuun kohdistuva häiriö jää näillä alueilla lyhytaikaiseksi ja vähäiseksi. Kovilla pohjilla kaapelin vaikutukset rajoittuvat kaapelin halkaisijan (27 mm) kokoiseen pitkään kohoumaan pohjan pinnalla. Kaikkiaan kaapelin vapaasta laskusta merenpohjaan kohdistuvat fyysiset vaikutukset ovat erittäin vähäisiä ja paikallisia. Hankkeen vaikutukset sekä kaapelilinjan pohjaolosuhteisiin että vedenlaatuun hankealueella tulevat olemaan käytännössä merkityksettömiä.

Hankkeesta aiheutuu asennuksen yhteydessä jonkin verran vedenalaista melua (lähinnä asentavan aluksen moottori- ja potkuriäänet), mutta tämä haittavaikutus on paikallisesti lyhytkestoinen. Merenpohjaan laskettu kaapeli ei aiheuta vedenalaista melua.

Merikaapelin reitti on suunniteltu siten, että herkäät alueet on kierretty. Kaapelityyppi ei sisällä sähköistä jännitettä tai ympäristölle haitallisia aineita. Hanke ei ole ristiriidassa merellisten suojelualueiden verkoston vahvistamisen tai vedenalaisten elinympäristöjen suojelun kanssa.

Hankkeella ei ole vaikutusta meriympäristön tilaan tai merenhoidon tavoitteisiin.

Vaikutukset pohjaeliöstöön ja vedenalaiseen kasvillisuuteen

Läpimitaltaan 27 mm kaapeli lasketaan pääosin vapaasti merenpohjaan ilman muita toimenpiteitä ja todennäköisesti vaikutukset pohjaeliöstöön ovat paikallisia ja vaikutukset vähäisiä. VELMU-hankkeen tietojen perusteella kaapelin kohdalla tai sen lähellä ei ole arvokkaita pohjaeläinyhteisöjä. Arvokkaimmat vesiluontotyytit ja eliöyhteisöt sijoittuvat kauemmas kaapelin suunnitellusta reitistä.

Vaikutukset kalastoon ja kalastukseen

Tietoliikennekaapelin laskusta merenpohjaan voisi kalastolle aiheutua haittavaikutusta, mikäli asennuksen yhteydessä ympäröivään veteen leviäisi samennusta ja sen mukana liuenneita haitta-aineita kulkeutuisi alueella sijaitseville kalaston lisääntymisalueille. Kaapelin laskutekniikalla vältetään samennuksen leviäminen ympäröivään veteen, jolloin myöskään kalojen lisääntymisalueille ei kohdistu vaikutuksia merikaapelin laskun aikana.

Itse kaapeli merenpohjalla ei vaikuta kalaston elinolosuhteisiin minkään kalalajin elinkierron aikana, jolloin kaapelin käyttövaiheessa ei aiheudu kalastoon kohdistuvaa vaikutusta. Asennustöiden aikana kaapelinlaskualus rajoittaa kalastusta aluksen ympärille ehdotettavalla suoja-alueella, joka on alustavasti säteeltään 0,5 merimailia. Suoja-alueen laajuus sovitaan erikseen merenkulkuviranomaisten kanssa. Asennuksen kesto on kuitenkin niin lyhyt, että siitä aiheutuvat haitat kalastukselle ovat väliaikaisia.

Suomenlahdella nykyisin esiintyvän kalastosta ja merenpohjan epätasaisuudesta johtuen troolikalastus on käytännössä välivesitroolausta. Kaapelireitille ei aseteta kalastusrajoituksia, joten kalastus voi alueella jatkua entisessä laajuudessaan. Pohjalla olevasta ja pohjaan painuvasta 27 mm läpimittaisesta Merikaapelista ei pääsääntöisesti aiheudu haittavaikutuksia pohjan läheisessä vesikerroksessa harjoitettavalle välivesitroolaukselle. Ainoan poikkeuksen muodostavat kohdat, joissa kaapeli ei pohjan epätasaisuuden takia painu pohjaan. Näissä kohdissa troolin on mahdollista osua kaapeliin ja teoriassa jäädä siihen kiinni, mutta tämä on erittäin epätodennäköistä.

Kaapelin lasku mahdollisen verkkokalastusalueen poikki on lyhytaikainen tapahtuma, ja laskun jälkeen pohjaan painuttuaan kaapeli ei haittaa verkkokalastusta. Kaapelinlaskureitillä on Haminan edustalla vähän tai ei lainkaan ammattikalastusta. Ammattikalastuksen tilanteen ei arvioida muuttuvan hankkeen seurauksesta. Hankkeesta vastaava tulee hankkeen lupavalmistelun aikana olemaan yhteydessä Suomen Ammattikalastajaliittoon.

Virkistyskalastusta kaapelinlaskualus tai merikaapeli merenpohjalla eivät haittaa millään tavalla, varsinkin, kun kaapelin on arvioitu painuvan omalla painollaan pohjasedimentin sisään.

Vaikutukset lintuihin ja merinisäkkäisiin

Hankkeen ainoa linnustoon kohdistuva vaikutusmekanismi on kaapelinlaskualuksesta ja sen toiminnasta aiheutuva väliaikainen häiriö. Kaapelinlaskualuksen toimintaa voidaan verrata normaaliin laivaliikenteeseen, johon linnusto on tottunut. Kaapelin laskulla on hyvin vähän tai ei lainkaan vaikutusta lintujen ruokailuun avoimilla merialueilla.

Hankkeeseen ei liity toimenpiteitä, jotka voisivat aiheuttaa merkittävää häiriötä merinisäkkäille. Kaapelia ei myöskään lasketa hylkeiden lisääntymisaikaan kevättalven jääolosuhteissa. Kaapelinlaskualuksista aiheutuvaa lyhytaikaista häiriötä voidaan verrata normaaliin laivaliikenteeseen.

Vaikutukset suojelualueisiin ja suojelukohteisiin

Merikaapelin reitti kulkee osin suojelualueiden ja Natura 2000-verkostoon kuuluvan alueen poikki. Kaapelin laskutekniikan ja kaapelin laskunopeuden perusteella suojelualueisiin ja Natura 2000 alueisiin kohdistuu vain hetkellisesti häiriötä. Hanke ei vaikuta EU:n lajisuojeltuihin lajeihin tai kansalliseen lajisuojeluun. Toiminta ei siten aiheuta luontovahinkoa, eikä ole muutenkaan luonnonsuojelulain vastaista.

Kaapelityyppi ei sisällä sähköistä jännitettä tai ympäristölle haitallisia aineita, jolloin sillä ei ole pysyviä haitallisia vaikutuksia elinympäristöille tai lajeille. Merikaapelin asennuksen kesto on lyhyt, mikä lieventää huomattavasti mahdollisia vaikutuksia suojelluille lajeille.

Alustavan ympäristövaikutusten arvioinnin perusteella luonnonsuojelulain mukaista Natura-arviointia ei esitetä suoritettavaksi.

Vaikutukset olemassa olevaan ja suunniteltuun infrastruktuuriin

Kaapelin risteyskohdat olemassa olevien putkilinjojen ja kaapeleiden kanssa toteutetaan siten, ettei hankkeesta aiheudu haittaa olemassa olevalle infrastruktuurille. Hankkeesta vastaava pyrkii solmimaan tarvittavat kaapeliristeys sopimukset. Tarvittavat suojaukset ratkaistaan tapauskohtaisesti.

Yleisesti ottaen putkilinjojen risteyskohdissa käytetään Uraduct™ -tyyppistä suojausta, mikäli risteys sopimuksissa on sovittu. Uraduct™ -tuotteella varmistetaan kahden kohteen välinen eristys ja hankaussuojaus.

Vaikutukset vesiliikenteeseen

Suomenlahdella on paljon laivaliikennettä ja huviveneilyä ja etenkin Suomen talousvyöhykkeellä itä-länsisuuntainen laivaliikenne on vilkasta. Vähäisiä vaikutuksia laivaliikenteelle voi aiheutua hitaammin liikkuvasta kaapelinlaskualuksesta. Tutkimus- ja asennustyöt tulevat aiheuttamaan lyhytkestoisen haitan, kun tutkimus- tai asennusalue ajaa laivaväylien poikki. Asennustyön kesto on niin lyhyt (kaapelin laskuaika noin 4–5 vuorokautta), että vaikutukset laivaliikenteelle ovat vähäiset. Itse kaapeli merenpohjassa ei todennäköisesti häiritse laivaliikennettä kaapelin käytön aikana.

Vaikutukset virkistyskäyttöön

Merikaapelin asennuksesta voi aiheutua vähäisiä tilapäisiä vaikutuksia virkistyskäyttöön, koska Suomen aluevesillä Haminan ja Kotkan edustalla on paljon virkistysalueita.

Vaikutukset sotilasalueisiin

Merikaapelin reitillä Suomen aluevesillä ei sijaitse puolustusvoimien suoja-alueita, mutta reitti kulkee Suomen aluevesillä ilmatilassa olevan rajoitusalueen (R-alue) läpi. Kaapelin asennus on kestoiltaan kuitenkin niin lyhytaikainen, ettei sillä ole vaikutusta rajoitusalueisiin.

Vaikutukset kulttuuriperintöön ja sotatarvikkeisiin

Merikaapelin asennus ei vaikuta muinaisjäänköksiin, kuten hylkyihin, sillä mahdolliset muinaisjäänökset tullaan paikantamaan merenpohjan arkeologisissa tutkimuksissa ennen asennusta ja ne tullaan kiertämään riittävältä suojaetäisyydeltä.

Mikäli merenpohjan tutkimuksissa löydetään sotatarvikkeita, ne huomioidaan kaapelireitin asennuksessa.

Vaikutukset tieteelliseen perintöön

Merikaapelin reitin läheisyydessä ei sijaitse pitkäaikaisseuranta-asemia, joten vaikutuksia tieteelliselle perinnölle ei aiheudu.

Rajat ylittävät vaikutukset

Tietoliikennekaapeliin asentamisesta ja käytöstä aiheutuvat vaikutukset ovat vähäisiä. Näin ollen voidaan todeta, että Hamina-Vihula hankkeen Suomen osuudelta ei arvioida olevan rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia Viron puolelle, eikä hankkeen Viron osuudelta arvioida olevan rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia Suomen puolelle.

Haitallisten vaikutusten lieventämistoimet

Hankkeesta vastaava katsoo, ettei Hankkeella, kun se toteutetaan suunnitellusti, ole merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Hankkeesta vastaava on pyrkinyt välttämään tai ehkäisemään Hankkeen mahdollisia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia monin lieventämistoimenpitein. Merikaapelin lasku on suunniteltu niin, ettei se ei ajoitu lintujen pesimäkauteen ja kalojen kutuaikaan.

Tunnetut hylt ja muut muinaisjäänökset on otettu huomioon. Merenpohjan tutkimusten jälkeen mahdollisesti löydetty hylt ja muut muinaisjäänökset kierretään.

Hankkeesta vastaava on valinnut kaapelityypin, jonka vaikutukset meriympäristöön ovat mahdollisimman vähäiset. Hankkeessa käytetään ns. musta kuitu -kaapelia, jonka läpimitta on 27 mm. Kaapelissa ei ole sähkövirtaa, eikä se sisällä ympäristölle haitallisia aineita

Merikaapeli lasketaan pääosin ns. "free-lay" -tekniikalla eli vapaalla laskulla. Sen sijaan, että kaapelille aurattaisiin käytävä merenpohjaan, se lasketaan kaapelinlaskualukselta suunniteltua reittiä pitkin. Kaapelin laskun nopeus on noin 30 km päivässä. Kaapeli uppoaa nopeasti painonsa ansiosta merenpohjan sedimentteihin. Tämänhetkisen suunnitelman mukaan kaapelin laskuvaiheessa ei siis tarvita mitään vedenalaisia laitteita ja vaikutus ympäristöön jää minimaaliseksi.

Kaapelinlaskualuksesta aiheutuva vedenalainen melu ei poikkea alueella liikennöivän normaalin laivaliikenteen melusta.

ASIAN KÄSITTELY

Viranomaisten kuuleminen

YVA-lain 13§:n mukaan ennen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn soveltamista yksittäistapauksessa koskevan päätöksen tekemistä on arviointimenettelyn tarpeesta kuultava asianomaisia viranomaisia, ellei tämä ole ilmeisen tarpeetonta. ELY-keskus pyysi asiasta lausunnot Haminan kaupungilta, Haminan ympäristönsuojeluviranomaiselta Geologian tutkimuskeskukselta, Etelä-Suomen AVI:lta, Liikenne- ja viestintävirastolta, Väylävirastolta, Metsähallitukselta, Museovirastolta, Puolustusvoimilta, Suomen erillisverkot Oy:ltä, Suomen ympäristökeskukselta ja Kymenlaakson liitolta. ELY-keskus tiedotti YVA-päätösmenttelyn vireilletulosta myös Viron viranomaisia ja tiedusteli hankkeen tilanteesta Viron alueella.

Haminan kaupunki ympäristönsuojelu

Meren pohjaan laskettavien kaapeleiden ja putkistojen vaikutukset ovat yleensä niin vähäiset, ettei harkinnanvaraista YVA-menettelyä sovelleta. Haminan vesialueella on aikaisemmin laskettu pohjaan muitakin kaapeleita ilman tiedossa olevia haittoja. Hankekuvauksen mukaan vaikutuksia on jo arvioitu ja pyritty minimoimaan reittisuunnittelun avulla. Varsinaista YVA-menettelyä ei ole tarpeen soveltaa.

Kymenlaakson liitto

Kymenlaakson liitto toteaa, että hankevastaavan laatiman YVA-tarveharkintapyynnön kuvaus Kymenlaakson maakuntakaavoituksen osalta on puutteellinen. Merialuesuunnitelmaa ei ole huomioitu lainkaan. Lisäksi hankekartoista ei ole yksiselitteisesti hahmotettavissa, kuinka merikaapelin suunniteltu linjaus kulkisi suhteessa maakuntakaavaan.

Maakuntakaavan osalta tarveharkintapyynnössä todetaan, että *sisäsaaristossa kaapelireitille ei ole maakuntakaavassa osoitettu määräyksiä. Ulkosaaristossa Kotkan edustalla kaapelireitti kulkee Itäisen Suomenlahden kansallispuiston ja Natura-alueen läpi.* Karttojen resoluution takia kaapelin linjausta suhteessa maakuntakaavaan ja merialuesuunnitelmaan on vaikeaa arvioida, mutta on selvää, että merikaapelin suunnitellulla reitillä on muitakin maakuntakaavan merkintöjä ja määräyksiä kuin edellä mainitut. Lisäksi tarveharkintapyynnössä jo mainittujen maakuntakaavakohteiden nimi ja suunnittelumääräys tulee sisällyttää YVA-tarveharkintapyyntöön.

Tarveharkintapyynnössä mainittu Natura 2000 -alue on Itäisen Suomenlahden, Pernajanlahtien ja Pernajan saariston merensuojelualue sekä Luodematalat. Itäisen Suomenlahden kansallispuisto käsittää vain saaret, jotka sijaitsevat Kymenlaakson alueella em. Natura-alueella. Hankealuetta lähellä sijaitsevat Itäisen Suomenlahden kansallispuiston saaret kuuluvat Kymenlaakson maakuntakaavassa luonnonsuojelualueen aluevaraukseen, jonka suunnittelumääräykseen kuuluu suojelumääräys. Sen mukaan *luonnonsuojelualueiksi osoitetuille alueille tai kohteille ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka vaarantavat tai heikentävät niitä luonto- tai ympäristöarvoja, joiden perusteella alueesta on muodostettu luonnonsuojelualue tai tavoitteena on perustaa sellainen.*

Näiden lisäksi hankevalmistelussa tulee huomioida maakuntakaavan merkinnät ja suunnittelumääräykset arvokkaasta geologisesta muodostumasta, sini-viheryhteystarpeista sekä vedenlaisen luonnon kannalta tärkeistä alueista.

Arvokas geologinen muodostuma, jonka läpi merikaapelilinjaus kulkee, on Kaunissaaren-Ristisaaren hiekka- ja sora muodostumat. Suunnittelumääräyksen mukaan *alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon vedenalaisten geologisten muodostumien ominaispiirteiden vaaliminen. Alueelle ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka merkittävästi heikentävät arvokkaiden vedenalaisten geologisten muodostumien arvoja. Alueelle kohdistuvista lupahakemuksista on pyydettävä maakunnan liiton lausunto.*

Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevat Summanjoen alaosan sekä Itäisen Suomenlahden sini-viheryhteystarpeet. Sini-viheryhteystarpeiden suunnittelumääräyksen mukaan *yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava sini-viheryhteyksien säilyminen ja edistettävä niiden toteutumista tavalla, joka huomioi alueen maisema-arvot, arvokkaiden luontokohteiden säilymisen ja lajiston liikkumismahdollisuudet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee luoda alueidenkäytöllisiä edellytyksiä merkittävien virkistyskäytön verkostojen muodostamiselle. Sini-viheryhteyden mitoituksessa ja toteutuksessa on kiinnitettävä huomiota yhteyden merkitykseen ekologisen verkoston osana sekä luontomatkailun ja virkistystarpeiden yhteensovittamiseen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata maa- ja metsätalouden sekä muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytykset.*

Merikaapelin reitti kulkee kahden vedenalaisen luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen läpi tai vierestä. Kyseessä ovat Haapasaaren, Ulko-Tammion ja Lanskerin ympäristö sekä Ristisaaren, Pitkäviirin ja Mustaviirin ympäristö. Näitä koskevan suunnittelumääräyksen mukaan *alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon merellisten elinympäristöjen luonnon monimuotoisuuden ominaispiirteiden vaaliminen. Alueelle ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka merkittävästi heikentävät riuttojen tai muiden arvokkaiden merellisten elinympäristöjen arvoja.*

Hankealueen vesiliikenteen nykytilan kuvauksessa (kappale 3.10) mainitaan Suomenlahden meriväylät. Myös maakuntakaava sisältää laivaväyliin koskevia merkintöjä ja suunnittelumääräyksiä. Nämä tulee kuvata ja huomioida osana hankkeen jatkosuunnittelua.

Merialuesuunnitelma ei ole oikeusvaikutteinen kuten maakuntakaava, mutta se on kuitenkin osa Maankäyttö- ja rakennuslain mukaista suunnittelujärjestelmää. Merialuesuunnitelman osalta tulee kuvata hankealueelle sijoittuvat merkinnät, ja merialuesuunnitelma tulee huomioida hankkeen jatkovalmistelussa.

YVA-tarveharkinnan osalta Kymenlaakson liitto toteaa, että edellä mainitut maakuntakaavaan ja merialuesuunnitelmaan liittyvät puutteet tulee korjata, ja kaavan suunnittelumääräykset tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Etelä-Suomen AVI, Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö

Etelä-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualueen ympäristöterveydenhuoltoyksikkö katsoo, että ympäristöterveyden näkökulmasta hankkeesta ei aiheudu sellaisia merkittäviä vaikutuksia ihmisten terveydellisiin olosuhteisiin, että ympäristövaikutusten arviointimenettely hankkeessa olisi tarpeen.

Geologian tutkimuskeskus

Geologian Tutkimuskeskus (GTK) katsoo tarvehankintaselvityksen perusteella, että hankkeella ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia abiottiseen tai bioottiseen ympäristöön sen elinkaaren aikana. Suunniteltu kaapelireitti sijoittuu pohja-alueille, joilla haitallisten aineiden esiintyminen etenkin Haminan edustalla on mahdollista. Kaapelin laskussa merenpohjan pintaan on kuitenkin ilmoitettu käytettävän tekniikkaa, joka ei vaadi erillistä pohjan muokkausta ja siten aiheuttaa hyvin vähäistä pohjan sedimentin resuspendoitumista ja leviämistä ympäristöön. Geologian Tutkimuskeskus katsoo, ettei Eastern Light Finland I Oyj:n merikaapelihankkeen toteuttamiseen liittyen ole geologisten parametrien osalta tarvetta ympäristövaikutusten arviointimenettelylle.

Museovirasto

Kuten hankekuvauksessa todetaan, hankkeella voi olla vaikutusta vedenalaiseen kulttuuriperintöön. Täten on positiivista, että hankkeesta vastaavan tavoitteena on tutkia kaapelireitti sellaisilla menetelmillä (muun muassa monikeilakaikuluotain, viistokaiku- ja matala-taajuusluotain ja/tai magnetometri), joilla pystytään havaitsemaan myös vedenalaiset muinaisjäännökset ja, että luotausaineistoa analysoidaan arkeologin toimesta potentiaalisten arkeologisten kulttuuriperintökohteiden havaitsemiseksi hankealueella.

Edellä kuvattua toimintatapaa Museovirasto pitää hyvänä, sillä virastolla ei ole kattavaa tietoa vedenalaisten muinaisjäännösten tai kulttuuriperintökohteiden sijainneista merialueilla ja saaristossa. Kohteita voi olla ennalta arvaamattomissa paikoissa eikä niiden sijainteja voi päätellä esimerkiksi kirjallisen lähdeaineiston perusteella. Kuten hankesuunnitelmassakin todetaan, niin on hyvä liittää vesirakennushankkeiden valmisteluun vedenalaisen kulttuuriperinnön selvitys sen varmistamiseksi, että hankkeiden toteuttamisen yhteydessä ei tuhota tai vahingoiteta vedenalaisia muinaisjäännöksiä tai kulttuuriperintökohteita. Jos kaapeli osuu vanhan hyllyn päälle, kuten joissakin tapauksissa tiedetään tapahtuneen, kaapeli painuu vettyneestä puusta muodostuvaan historialliseen kohteeseen vahingoittaen sitä. Myös kaapelin nostaminen ylös pohjasta kaapelin poiston tai korjauksen yhteydessä voi vahingoittaa vanhaa hylkyä, jos kaapeli on laskettu kohteen päälle.

Eastern Light Finland I Oy:n kaapelilinjaus kulkee Manner-Suomessa sellaisten meri- ja saaristoalueiden läpi, joista tunnetaan lukuisia historiallisia vedenalaisia kohteita. Hankekuvauksessa todetaan, että Museoviraston aineiston mukaan Suomen aluevesillä lähin hylky (puualus 1800-luvulta) sijaitsee noin 200 metrin päässä merikaapelin

reitistä. Suomen talousvyöhykkeellä lähin hylky (puualus 1700-luvulta) sijaitsee noin 180 metrin päässä kaapelireitistä. Jatkoa varten hankesuunnitelmassa olisi hyvä yksilöidä hylät käyttäen Museoviraston muinaisjäännösrekisterin kohdenumeroa.

Museovirasto tulkitsee Eastern Light Finland I Oy:n kaapelihankkeen yleiseksi työhankkeeksi. Muinaismuistolain 13 § perusteella hankkeen toteuttaja veloitetaan ottamaan etukäteen selvää, tuleeko hanke koskemaan vedenalaisia muinaisjäännöksiä. Vedenalaisia muinaisjäännöksiä ovat muinaismuistolain (295/63) mukaan sellaiset hylät ja hylän osat, joiden voidaan olettaa olleen uponneena yli sadan vuoden ajan, sekä muut ihmisen tekemät aiemmasta asutuksesta ja historiasta kertovat käytöstä poistuneet rakenteet. Vedenalaisia kulttuuriperintökohteita ovat esimerkiksi toisen maailmansodan tapahtumien seurauksena meren pohjassa olevat sota- ja kauppalaivojen hylät.

Riippumatta siitä, sovelletaanko Eastern Light Finland I Oy:n kaapelihankkeeseen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä vai ei, tulee Museoviraston näkemyksen mukaan kaapelireitillä tehdä ennen hankkeen toteuttamista hankesuunnitelmassakin ehdotettu vedenalaisen kulttuuriperinnön selvitys. Työhön tulee sisältyä arkeologisesti pätevän asiantuntijan tulkinta ja arvio siitä, näkyykö hankkeen valmistelun aikana suunnitellulta kaapelilinjaukselta tuotetussa kartoitusaineistossa sellaisia mahdollisia muinaisjäännöksiä tai muuta kulttuuriperintöä, joka kaapelireitin tulee kiertää. Selvityksen raportti tulee toimittaa Museovirastoon arvioitavaksi. Museovirastolta voi tarvittaessa pyytää ohjeita selvityksen organisoimiseen.

Puolustusvoimat

Vaikutukset Puolustusvoimien toiminnalle on selvitettävä tarkemmin pyytämällä Puolustusvoimilta lausuntoa hankkeen jatkosuunnittelussa tai lupamenettelyissä, vaikka hankkeelta ei edellytettäisi YVA-menettelyä. Alueella toimiessa tulee huomioida suoja-alueisiin (aluevalvontalaki 755/2000, 16 §) liittyvät erityisrajoitukset. Suoja-alueiden lupien käsittelystä vastaa Merivoimien esikunta. Lisätietoja; <https://puolustusvoimat.fi/suoja-alueluvut>. Merenpohjan koostumuksen tutkimus on aluevalvontalain 12 §:n mukaisesti luvanvaraista. Lupaviranomaisena toimii Pääesikunta.

Suomen Erillisverkot Oy

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkkoperaattoripalvelut liiketoimintaan. Hankealueella on Suomen Erillisverkkojen kaapeliverkkoa. Suunniteltu alue risteää useamman kaapelireitin kanssa. Alueella rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee selvittää rakennuspaikalla ja sen läheisyydessä olevat Suomen Erillisverkkojen johdot ja muut rakenteet ennen rakentamisen aloittamista. Kaapeleita ei voida kuvata hankesuunnitelmissa eikä julkisissa asiakirjoissa.

KAAKKOIS-SUOMEN ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Eastern Light -merikaapeli rakentamiseen välillä Hamina– Viron talousvyöhykkeen raja ei sovelleta ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain (252/2017) mukaista arviointimenettelyä.

ELY-keskuksen ratkaisun perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). Hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä, on määritelty YVA-lain liitteenä 1 olevassa hankeluettelossa. Merikaapeleiden asentaminen ei sisälly hankeluettelo, joten hankkeeseen ei sovelleta YVA-menettelyä YVA-lain 3§:n 1 momentin perusteella.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Päätöksenteossa otetaan lisäksi huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 (YVA-laki 3 § 3 mom.).

Hankkeen ominaisuudet

Hankealue on pitkä, mutta hanketta ei kuitenkaan voi sen ominaisuuksien perusteella pitää erityisen suurena.

Hankeessa ei synny jätettä, hanke ei edellytä merkittävää luonnonvarojen käyttöä eikä aiheuta pilaantumista. Hankkeeseen ei liity onnettomuusvaaraa eikä hankkeella ole vaikutusta ihmisten terveyteen elinoloihin tai viihtyvyyteen.

Hankkeen sijainti

Hanke sijoittuu lähes kokonaan merialueelle. Merialueella on runsaasti herkkiä luontoarvoja, mutta hankkeella ei luonteensa vuoksi ole merkittävää vaikutusta luonnonympäristöön.

Merikaapelin reitti kulkee osin suojelualueiden ja Natura 2000-verkostoon kuuluvan alueen poikki. Natura 2000 alueisiin kohdistuu vain hetkellisesti häiriötä.

Merikaapelin reitti on suunniteltu siten, että herkät alueet on kierretty. Kaapelityyppi ei sisällä sähköistä jännitettä tai ympäristölle haitallisia aineita. Hanke ei ole ristiriidassa merellisten suojelualueiden verkoston vahvistamisen tai vedenalaisten elinympäristöjen suojelun kanssa.

Hankkeella voi olla vaikutusta vedenalaiseen kulttuuriperintöön. Hankekuvauksen mukaan hankkeesta vastaavan tavoitteena on tutkia kaapelireitti sellaisilla menetelmillä (muun muassa monikeilakaikuluotain, viistokaiku- ja matala-taajuusluotain ja/tai

magnetometri), joilla pystytään havaitsemaan myös vedenalaiset muinaisjäännökset ja, että luotausaineistoa analysoidaan arkeologin toimesta potentiaalisten arkeologisten kulttuuriperintökohteiden havaitsemiseksi hankealueella. Hankekuvauksessa mainitulla tavalla huolellisesti toimien ei ole todennäköistä, että hankkeen vaikutukset kulttuuriperintöön olisivat merkittäviä.

Vaikutusten luonne

Merikaapeli on suunniteltu laskettavan vapaasti merenpohjaan. Pehmeillä pohjilla kaapeli uppoaa painonsa takia sedimenttiin varsin nopeasti, minkä seurauksena pohjaolosuhteisiin ja vedenlaatuun kohdistuva häiriö jää näillä alueilla lyhytaikaiseksi ja vähäiseksi. Kovilla pohjilla kaapelin vaikutukset rajoittuvat kaapelin halkaisijan (27 mm) kokoiseen pitkään kohoumaan pohjan pinnalla. Kaikkiaan kaapelin vapaasta laskusta merenpohjaan kohdistuvat fyysiset vaikutukset ovat erittäin vähäisiä ja paikallisia. Hankkeen vaikutukset sekä kaapelilinjan pohjaolosuhteisiin että vedenlaatuun hankealueella tulevat olemaan käytännössä merkityksettömiä

Kaapelin laskutekniikan ja kaapelin laskunopeuden perusteella suojelualueisiin ja Natura 2000 alueisiin kohdistuu vain hetkellisesti häiriötä. Hankkeella ei voida katsoa olevan konkreettista vaikutusta meriympäristön tilaan tai merenhoidon tavoitteisiin.

Itse kaapeli merenpohjalla ei vaikuta kalaston elinolosuhteisiin minkään kalalajin elinkierron aikana, jolloin kaapelin käyttövaiheessa ei aiheudu kalastoon kohdistuvaa vaikutusta.

Asennustöiden aikana kaapelinlaskualue rajoittaa kalastusta aluksen ympärille ehdotettavalla suoja-alueella, joka on alustavasti säteeltään 0,5 merimailia. Suoja-alueen laajuus sovitaan erikseen merenkulkuviranomaisten kanssa. Asennuksen kesto on kuitenkin niin lyhyt, että siitä aiheutuvat haitat kalastukselle ovat väliaikaisia. Kaapelireitille ei aseteta kalastusrajoituksia, joten kalastus voi alueella jatkaa entisessä laajuudessaan. Pohjalla olevasta ja pohjaan painuvasta 27 mm läpimittaisesta Merikaapelista ei pääsääntöisesti aiheudu haittavaikutuksia pohjan läheisessä vesikerroksessa harjoitettavalle välivesitroolaukselle. Ainoan poikkeuksen muodostavat kohdat, joissa kaapeli ei pohjan epätasaisuuden takia painu pohjaan. Näissä kohdissa trolin on mahdollista osua kaapeliin ja teoriassa jäädä siihen kiinni, mutta tämä on erittäin epätodennäköistä.

Hankkeen ainoa linnustoon kohdistuva vaikutusmekanismi on kaapelinlaskualueesta ja sen toiminnasta aiheutuva väliaikainen häiriö. Kaapelinlaskualueen toimintaa voidaan verrata normaaliin laivaliikenteeseen, johon linnusto on tottunut. Kaapelin laskulla on hyvin vähän tai ei lainkaan vaikutusta lintujen ruokailuun avoimilla merialueilla.

Hankkeeseen ei liity toimenpiteitä, jotka voisivat aiheuttaa merkittävää häiriötä merinisäkkäille. Kaapelia ei myöskään lasketa hylkeiden lisääntymisaikaan kevättalven jääolosuhteissa. Kaapelinlaskualueista aiheutuvaa lyhytaikaista häiriötä voidaan verrata normaaliin laivaliikenteeseen.

Johtopäätelmä

Eastern Light -merikaapeli rakentamisesta Suomen aluevesillä tai talousvyöhykkeellä ei ottaen huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainnin sekä vaikutusten luonteen, todennäköisesti aiheudu laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA-lain 3 §:n 1 mom. tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Hanke ei näin ollen edellytä arviointimenettelyn soveltamista myöskään YVA-lain 3 §:n 2 mom. nojalla.

SELVILLÄOLOVELVOLLISUUS

Vaikka hankkeeseen ei sovelleta arviointimenettelyä, on hankkeesta vastaavan sen lisäksi, mitä erikseen säädetään, oltava riittävästi selvillä hankkeensa ympäristövaikutuksista siinä laajuudessa kuin kohtuudella voidaan edellyttää (YVA-laki 31 §).

HANKKEEN JATKOSUUNNITELUSSA HUOMIOITAVAA

Merialuesuunnitelma ja maakuntakaavan suunnittelumääräykset tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Hankkeella voi olla vaikutusta vedenalaiseen kulttuuriperintöön. Museovirasto tulkitsee kaapelihankkeen yleiseksi työhankkeeksi. Muinaismuistolain 13 § perusteella hankkeen toteuttaja veloitetaan ottamaan etukäteen selvää, tuleeko hanke koskemaan vedenalaisia muinaisjäännöksiä. Vedenalaisia muinaisjäännöksiä ovat muinaismuistolain (295/63) mukaan sellaiset hylät ja hylän osat, joiden voidaan olettaa olleen uponneena yli sadan vuoden ajan, sekä muut ihmisen tekemät aiemmasta asutuksesta ja historiasta kertovat käytöstä poistuneet rakenteet. Vedenalaisia kulttuuriperintökohteita ovat esimerkiksi toisen maailmansodan tapahtumien seurauksena meren pohjassa olevat sota- ja kauppalaivojen hylät. Kaapelireitillä tulee tehdä ennen hankkeen toteuttamista hankesuunnitelmassakin ehdotettu vedenalaisen kulttuuriperinnön selvitys. Työhön tulee sisältyä arkeologisesti pätevän asiantuntijan tulkinta ja arvio siitä, näkykö hankkeen valmistelun aikana suunnitellulta kaapelilinjaukselta tuotetussa kartoitusaineistossa sellaisia mahdollisia muinaisjäännöksiä tai muuta kulttuuriperintöä, joka kaapelireitin tulee kiertää. Selvityksen raportti tulee toimittaa Museovirastoon arvioitavaksi.

Vaikutukset Puolustusvoimien toiminnalle on selvitettävä tarkemmin pyytämällä Puolustusvoimilta lausuntoa hankkeen jatkosuunnittelussa tai lupamenettelyissä. Alueella toimiessa tulee huomioida suoja-alueisiin (aluevalvontalaki 755/2000, 16 §) liittyvät erityisrajoitukset. Suoja-alueiden lupien käsittelystä vastaa Merivoimien esikunta. Lisätietoja; <https://puolustusvoimat.fi/suoja-alueumat>. Merenpohjan koostumuksen tutkimus on aluevalvontalain 12 §:n mukaisesti luvanvaraista. Lupaviranomaisena toimii Pääesikunta.

Hankealueella on Suomen Erillisverkkojen kaapeliverkkoa. Suunniteltu alue risteää useamman kaapelireitin kanssa. Alueella rakennushankkeeseen ryhtyvän tulee selvittää rakennuspaikalla ja sen läheisyydessä olevat Suomen Erillisverkkojen johdot ja muut rakenteet

ennen rakentamisen aloittamista. Kaapeleita ei voida kuvata hankesuunnitelmissa eikä julkisissa asiakirjoissa.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 3, 11, 12, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2. Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 ja 2 §.

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun hankkeesta vastaava on saanut tiedon päätöksestä. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä. (YVA-laki 37 § 1 momentti)

Muiden tahojen muutoksenhakuoikeus

Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa hakea muutosta tähän päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen. Muutosta voidaan hakea vasta siinä vaiheessa, kun edellä mainitusta päätöksestä on mahdollisuus valittaa (YVA-laki 37 § 2 momentti).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään hankkeesta vastaavalle ja Kaakkois-Suomen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä sähköisesti Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen internetsivuilla www.ely-keskus.fi/web/ely/kuulutukset. Alueellisen ELY-keskuksen kuulutukset löytyvät valitsemalla alue Kaakkois-Suomi. Lisäksi ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan Lappeenrannan ja Imatran kaupunkien verkkosivuilla.

Päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon yhteisessä verkkopalvelussa www.ymparisto.fi/yva-paatokset/etela-karjala-ja-kymenlaakso Päätös lähetetään tiedoksi sähköisesti lausunnonantajille.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Antti Puhalainen ja ratkaissut johtaja Visa Niittyniemi.

LISÄTIEDOT

Ylitarkastaja Antti Puhalainen, etunimi.sukunimi(a)ely-keskus.fi, p. 0295 029 272

LIITTEET

Valitusosoitus

JAKELU

Hankkeesta vastaava

TIEDOKSI

Lausunnon antaneet viranomaiset

Liite elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön hankkeesta vastaava saa hakea muutosta valittamalla. Kirjallisesti tehtävä valitus on osoitettava Itä-Suomen hallinto-oikeudelle. Tähän päätökseen eivät muut tahot saa hakea muutosta valittamalla. (YVA-laki 37§ 2 mom.)

Valitusaika

Valitusaika on 30 päivää siitä, kun tämä päätös on saatu tiedoksi. Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Kirjeen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä kirjeen päiväyksestä, sitä päivää kuitenkin mukaan lukematta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Jos kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja osoite
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi ja millä perusteilla muutosta vaaditaan sekä
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valituskirjelmä on valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on mainittava myös tämän nimi ja osoite

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen päätös, johon muutosta haetaan alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiamiehen valtakirja. Asianajajan tai yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää.
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon. Lähettäjän vastuulla asiakirjat saadaan lähettää myös postitse tai lähetin välityksellä. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valittajalta peritään Itä-Suomen hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite	Minna Canthin katu 64 (käynti Puistokadun puolelta) 70100 Kuopio
Postiosoite	PL 1744, 70101 Kuopio
Puhelin	029 56 42 500 (vaihde)
Faksi	029 56 42 501
Sähköposti:	ita-suomi.hao@oikeus.fi
Aukioloaika	klo 8.00–16.15

Tämä asiakirja KASELY/1697/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KASELY/1697/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Puhalainen Antti 12.01.2024 15:27

Ratkaisija Niittyniemi Visa 12.01.2024 16:33